

Ob 10 - obletnici praznovanja praznika kolektiva

Je resnično letos že deseto jubilejno praznovanje kolektiva?

Ali smo res v tem času postali deset let starejši, bogatejši z novimi izkušnjami ter sposobnejši in preudarnejši pri spreminjanju bolj odgovornih poslovnih rešitev in odločitev?

Vsekakor smo v tem času postali odločnejši in veliko bolj širokopotezni pri spreminjanju konceptov za razvoj podjetja.

Dokazov za uspešno prehojeno pot ni potrebno iskati v zaprašenih arhivih, te lahko najdemo na vsakem koraku!

V poklonjenem šopku desetemu jubileju je vtkanih nešteto delovnih zmag, ki so lahko v ponos slehernemu članu naše velike družine.

Zunanji izgled podjetja, urejenost delovnih pogojev, celotna zamenjava delovnih naprav, uvajanje modernega računskega centra, rešitev počitniških kapacitet z nakupom lastnega doma na Rabu ter dobri poslovni uspeh, dajo garancijo in tudi socialno varnost vsem članom kolektiva, da so temelji podjetja čvrsti ter garant za še boljše poslovne uspehe.

Iz razmetanih malih obratov smo zgradili moderno tovarno, na trgu utrdili ime kolektiva in kvaliteto naših artiklov, ki so danes nošeni in znani po vsej Evropi pa tudi izven meja naše celine. Pot do tega rezultata ni bila lahka. Marsikdaj je bila pogojena s samoodpovedjo in drznimi osebnimi odločitvami, ki pa so bile po svoji vsebini gospodarsko in perspektivno smotrne.

Dejstvo je, da v letošnjem letu ne beležimo na področju vlaganja v nove proizvodne kapacitete kakih večjih premikov, ker je bilo tekoče leto posvečeno pripravam za vključevanje novih proizvodnih kapacitet za leto 1973. Zaradi tega bo naslednje leto eno najuspešnejših na področju investiranja saj bodo skupna vlaganja presešla 1,5 milijarde S din vključno z obratom družbene prehrane. Umirjenost proizvodnje, utrjevanje organizacije dela, proučevanje metod za izračun delovnih norm, vrednotenje delovnih mest, vključevanje moderne računske tehnike v vsi procesi poslovanja so rezultati, ki jih je predvsem pogojevala splošna gospodarska situacija.

Devaluacija dinarja, prevelik poraz inflacijskih teženj, nelikvidnost v gospodarstvu, zamrznitev prodajnih cen, povečanje cen reprovizuala in novi devizni predpisi so marsikatero gospodarsko organizacijo našli nepripravljeno, predvsem pa tiste, zaradi katerih je prišlo na tržišču do pravega kao-

sa. Nesmotno investicijsko vlaganje ob istočasnem nizkem izkoriščanju novih proizvodnih kapacitet in finančno nepokrite investicije so ustvarile pogoje za prelihanje finančnih sredstev in vedno večje zadolževanje posameznih gospodarskih institucij. Temu se je moralo napraviti konec! Gospodarsko gibanje se je moralo vskladiti s pametnejšim investiranjem ter v okviru moralnih možnosti. Pred takim problemom je bilo tudi naše podjetje. Le redki zagovorniki povečane rasti fizičnega obsega proizvodnje, brez upoštevanja realnih ekonomskih pogojev, naj bi se morali podrediti zakonu stabilnosti ter večje brige za ustvarjanje lastne finančne baze. V zvezi s to nalogo so se lastna obratna sredstva povečala konec julija t. l. na preko 2 milijarde 100 milijonov S din. Za primerjavo je potrebno omeniti, da je pred desetimi leti znašala celokupna vrednost poslovanja slabo milijardo S din, ter da smo se v tem razdobju razvili v moderno specializirano podjetje, dosegli primerne osebne dohodke, izboljšali

delovne pogoje problem družbene prehrane, rekreacijske pogoje članov kolektiva in na vedno bolj zahtevnem domačem in zunanjem tržišču dosegli iz dneva v dan večji ugled.

Spričo tega lahko ugotavljamo, da smo zdrav in delovno sposoben kolektiv ter da lahko srečno in veselo praznujemo 10-letnico praznika podjetja.

Večja vlaganja v lastna obratna sredstva, pa čeprav na videz to trenutno na škodo povečanega obsega proizvodnje, primeren asortiman in kvaliteta proizvodov so omogočila tako finančno stabilnost, ker problemov nelikvidnosti, ki tare večji del gospodarskih organizacij, ne poznamo. Stanje dolžnikov se je izredno izboljšalo. Naši upniki za izterjavo dolgov nimajo naknadnih težav. Obveznosti poravnamo pravočasno, finančna sredstva za izplačilo osebnih dohodkov pa so vedno pravočasno zagotovljena.

Tako stanje v rezultatih poslovanja pa je kaj hitro možno potisniti

na napačen tir, če bi večji obseg proizvodnje in trošenje denarnih sredstev ne podredili zakonu dobrega gospodarstva.

Akumulativnost podjetja je v sedanjem času dosegla tak nivo, da ustreza vsem pametnim razvojnim organom, ki imajo za cilj povečano dinamiko poslovanja in s tem sigurno socialno varnost vseh delavcev.

Brez dvoma je, da teh rezultatov ne bi bilo moč doseči brez pridnih rok naših delavcev, brez ustreznih in preudarnih rešitev ter dobrih odločitev samoupravnih organov.

Ko se k jubileju zasluženi članov kolektiva pridružuje še 10. obletnica praznovanja praznika kolektiva, se še bolj združimo v skupnih naporih, da bodo tudi naslednji prazniki kronani z uspehi prehojene poti.

Vsem članom kolektiva posebno pa še jubilatoma in oktoberskim nagrajencem izrekam ob prazniku podjetja najlepše čestitke.

STANE MARCIJAN

Nekaj vprašanj

Letos je na seznamu 7 delavcev, ki praznujejo 20 let nepretrgane zaposlitve v podjetju. Ta obletnica je že del zgodovine, pa vendar se jim zdi kot, da je bilo vse to včeraj. Vsi, ki so ta jubilej že praznovali in tisti, ki ga praznujejo letos najbolj vedo povedati, kako se je podjetje razvijalo, kako so ustvarjali in pod kakšnimi delovnimi pogoji. Vse to, kar je delovna skupnost ustvarila je začetek in nadaljevanje v njegovem delu. Jubilante sem povabil na razgovor, jim postavil sedem vprašanj, pa preberite njihove odgovore:

1. Kako ste se počutili v podjetju v preteklih 20 letih?

IVANKA PIPAN, delavka v šivalnici: »Skoraj ne morem verjeti, da je poteklo že 20 let, od kar sem v podjetju. Zdi se mi, da je bilo to komaj pred 5 leti. Vsako leto se spominjam mojega vstopa v podjetje to je 1. septembra in se ob spominu postavim v položaj, kako sem se počutila tistega dne, ko sem prvič prestopila tovarniški prag. V tem obdobju je bilo dosti težkih časov, bili pa so tudi svetli trenutki.«

FRANCKA MARTINC, delavka v strokovnih službah: »V teh 20 letih sem se v podjetju dobro počutila. Včasih je bilo vse drugače kot danes — dobro in slabo. Z voljo sem prenašala tudi slabo in prijete je bilo treba za vsako delo, čeprav sem bila kvalificirana delavka, zavedajoč se, da sem odvisna od uspešnega dela. Včasih je bilo težje dobiti delo. Delovnih mest je bilo manj kot povpraševalcev za delo, zato so starejši delavci prejeli nekoliko večji osebni dohodek kot tisti, ki so bili krajši čas v podjetju. Danes pa te razlike ni. Današnji delovni pogoji so mnogo boljši in prav je tako, zato smo tudi delali. Toda tega prizadevanja delavcev v preteklih letih mladi ne smejo pozabiti.«

LJUBA POLJANŠEK, telefonistka: »Prav dobro ne. In to iz razloga, ker nisem pri najboljšem zdravju in zaradi mojih oči, ker slabo vidim, nisem mogla v proizvodnji toliko narediti kot druge. Iz tega razloga sem se vedno bolj nelagodno počutila. Sedaj pa spoznavam, da mi ljudje le dajo priznanje za delo, ki ga opravljam kot telefonistka.«

FRANC GRDEN, delavec v DE tkalnica frotirja: »Nič kaj dobrega občutka ni bilo, kajti podjetje je bilo revno in tudi pravega tovarniškega vodstva ni bilo v preteklosti. Bil sem predsednik sindikata in upravnega odbora ter sem moral sodelovati pri najtežjih ukrepih, kot so odpusti ljudi iz podjetja, uvedba prisilne uprave, razprodaja blaga pod ceno ipd.«

MARIJA ŠKAPIN, delavka v komerciali: »20-letna doba dela v podjetju prinese nekaj dobrega, nekaj srednjega in tudi nekaj slabega. Ni vedno vse dobro in tudi ne slabo.«

MILENA KONCILJA, delavka v konfekciji frotirja: »V preteklih 20 letih sem marsikaj poizkusila. V podjetje sem prišla kot vajenka v želji, da bi se izučila za konfekci-

onarko in nato nadaljevala s šolanjem ter napredovala v poklicu in delu. Ta želja se mi pa ni uresničila, kajti v podjetje so prišli slabi časi in prisilna uprava. V podjetju sem dala skozi vse težko in kljub temu sem bila pripravljena na vse, delati udarniško, delati nadure ali za majhno plačo itd. Moj cilj je bil samo ta, da bi tovarna napredovala, saj sem pričakovala, da bo tudi boljše.«

2. Ali ste navezani na delovno skupnost in kaj vas nanjo veže?

I. P.: »Zelo sem navezana na delovno skupnost, predvsem zato, ker imamo tako lepo tovarno in ker podjetje dobro posluje. Spomini me zelo vežejo na preteklost, ko smo dali tovarni mnogo udarniških ur, ne glede ali je bil praznik ali nedelja. Za to delo nismo dobili nobenih denarnih nadomestil, kvečjemu pohvalo in tudi te smo bili veseli. Menim, da ima mladina danes premalo delovnega elana in kot vidim, komaj čakajo, da mine delovni dan in se za kaj drugega ne zmenijo, da bi podjetju kaj več koristnega napravili. Danes je lepo priti v podjetje, ko so dobri delovni pogoji. Pred 20. leti pa je bilo to vse drugače, slabi delovni pogoji, mrzel delovni prostor, prijete si moral za vsako delo, če smo hoteli obstati. Danes pa je delavki kar nekoliko izpod časti, če mora pomesti delovni prostor, očistiti stroj ali podobno. Tak odnos mladim do dela se mi zdi nepravilen, kajti svako delo je spoštovanja vredno.«

F. M.: »Na podjetje sem zelo navezana in v 20. letih se človek naveže na določene ljudi in okolje, kakor na družino.«

L. P.: »Seveda sem navezana. Nudila se mi je prilika, da se drugje zaposlim z nekoliko boljšimi pogoji nagrajevanja, pa vendar se nisem za to odločila.«

F. G.: »Vse bolj sem navezan na podjetje iz razloga, ker vidim kako se podjetje razvija v močno tovarno, dosega lepe uspehe, osvaja proizvodnjo frotirja, skratka vidim v razvoju podjetja vse pozitivno.«

M. Š.: »Navezana sem. Na delovno skupnost sem navezana iz dveh razlogov: eden so člani podjetja, druga pa so stranke in potrošniki širom Jugoslavije.«

M. K.: »Na podjetje sem bila vseskozi navezana, kajti tu je bila moja prva zaposlitev, tu sem si začela ustvarjati življenjske pogoje in tovarna je postala moj dom, zato nisem nikoli pomislila, da bi odšla iz podjetja, če tudi bi se mi kje drugje nudila boljše prilika.«

3. Če bi se vam nudila nekoliko boljše zaposlitev v drugi delovni organizaciji ali bi zapustili podjetje?

I. P.: »Če tudi bi se mi nudilo boljše delovno mesto ne bi mogla podjetje zapustiti, kajti tu je moje delo, ki sem ga vložila v 20. letih, tu je tudi moje zdravje. Ne bi mogla pustiti podjetja in da bi se zaposlila kje drugje, kajti človek se

navadi na ljudi in okolje in, če je to okolje dobro, se v njem najbolje počutiš.«

F. M.: »Tega ne bi mogla storiti kot nekateri delajo danes. Če gre podjetju trenutno slabo zbeži drugam, ko je tam slabo gre zopet naprej itd. Tak delavec se ne more navezati na delovno skupnost, ker zasleduje samo svoj osebni interes, ne pa tudi interes podjetja.«

L. P.: »Za boljše delo bi zapustila podjetje oz. pravzaprav podjetje ravno ne, toda na tem delovnem mestu ne bi delala. Sicer mi je tudi delo, ki ga opravljam kot telefonistka, všeč, vendar je premalo plačano. Iz tega razloga bi si iskala ali drugo delovno mesto v podjetju ali drugo delovno organizacijo.«

F. G.: »Preživel sem v podjetju slabe in dobre čase. V slabih se nisem odločil, da bi zapustil podjetje, ko ni bila nič kaj rožnata perspektiva, v sedanjem obdobju pa sploh ne pomislim, da bi, čeprav za boljši dohodek, zapustil podjetje.«

M. Š.: »Če si z ljudmi 20 let, verjetno človek razmišlja ali bi se odločil za odhod iz delovne skupnosti ali ne, kajti kamorkoli človek pride si novinec, čeprav z delovnimi izkušnjami, vendar mora

I. P.: »Vsakega novega objekta, ki je bil zgrajen, sem se razveselila, zato ker sem se zavedala, da bom jaz in drugi delali v boljših delovnih pogojih. Tega pa smo se zavedali le starejši delavci, ki smo delali že v težkih delovnih pogojih, kar sem že omenila.«

F. M.: »Vsekakor sem bila vesela vesela uspehov, ki jih je doseglo podjetje, najbolj pa v tem, kako se je iz majhnih raztresenih obratov, razširil Svilanit v eno večje podjetje.«

L. P.: »Delovnih uspehov sem se veselila, predvsem teh, ko je podjetje iz razbitih in zastarelih obratov postalo velika tovarna. Taki uspehi dajejo človeku varnost za obstoj.«

F. G.: »Najbolj sem bil vesel tega, ko sem videl, da podjetje iz majhnih obratov postaja tovarna na enem mestu in za eno ograjo. Mislim, da je bel to največji uspeh, ki je bil dosežen v preteklem obdobju.«

M. Š.: »Če pogledam nazaj je bilo podjetje majhno in raztreseno v 3 obratih. Najbolj sem bila vesela, ko so se obrati preselili in združili v novo tovarno, v en prostor in za eno ograjo.«

M. K.: »Veselila sem se vsakih uspehov, najbolj pa mi je ostalo

Delali in ustvarjali so 10 ...

poteči nekaj časa, da se človek vzivi v novo okolje.«

M. K.: »Imela sem priliko, da bi se lahko zaposlila v drugem podjetju, morda na boljšem delovnem mestu, pa vendar se za to nisem mogla odločiti. To iz tega razloga, ker sem preveč navezana na sodelavce in se mi zdi, kakor da sem med lastno družino.«

4. Kateri delovni uspehi so vas v tem preteklem obdobju najbolj razveselili?

v spominu uspeh, ko je bila v podjetju leta 1962 ustanovljena prva milijarda.«

5. Ali ste bili kdaj razočarani?

I. P.: »Bila sem v podjetju tudi razočarana in to v 19. letu moje zaposlitve. Razočarana pa sem bila zato, ker sem se priglasila na razpis in čeprav sem izpolnjevala razpisne pogoje, nisem bila na to delovno mesto razporejena.«

F. M.: »Ne morem se kaj konkretnega spomniti, vendar sem bi-

jubilantom

la tudi včasih razočarana. Želela sem si zasesti razpisano prosto delovno mesto, vendar tega nisem mogla doseči, zato mora človek tudi to pozabiti, kajti vsem in za vsako ceno se ne da ustreči.«

L. P.: »Tudi razočarana sem že bila in to predvsem na ljudi, ko o človeku kaj radi slabo govorijo in mnogokrat so mi potekle solze po licu. Toda človek mora tudi na to pozabiti. V delovnem okolju kjer sedaj delam pa se dobro počutim.«

F. G.: »Bil sem tudi razočaran, ne toliko zaradi sebe, temveč takrat, ko je bila prisilna uprava in pričakoval sem, da bo novo vodstvo tovarno uspešno vodilo, pa bi jo zopet kmalu pognalo v prod.«

M. Š.: »Kakšnega posebnega razočaranja nisem doživela.«

M. K.: »Doživela sem tudirazočaranje, ki mi je ostalo v spominu in se ga še večkrat spomnim. Šlo se je za preместitev iz delovnega mesta na drugo delovno mesto, pri čemer nisem sodelovala, vendar o podrobnostih ne bi želela govoriti.«

6. Ali podpirate akcijo za sofinansiranje gradnje tovarniške menze?

I. P.: »Podpiram akcijo za so-

zgrajena sodobna menza, čeprav sem se storitev menze doslej zelo malo posluževala, posebno tople malice. Sem tudi za sofinansiranje gradnje menze, saj če smo že toliko prispevali z udarniškim delom in s prispevki, potem ne bi bilo vprašanje tudi v tem pogledu. Menim pa, da bi morali malo večji delež doprinesiti k temu mlajši delavci.«

L. P.: »Tudi jaz podpiram gradnjo nove menze, vendar malo razmišljam o sofinansiranju. Ne rečem kakšno soboto bi že delala, vendar kaj več ne bi mogla prispevati, ker imam majhno plačo in moram sama skrbeti za 3 člansko družino.«

F. G.: »Podpiram akcijo za gradnjo nove menze, kakor tudi delno sofinansiranje s strani delavcev. Nisem za predlog, da bi morali delati 4 dni, kajti podjetje ne stoji slabo in bi bilo morda prav najti sredstva v podjetju s tem, da se odrečemo tovarniškemu prazniku, malo zmanjšamo reklamo in verjetno bi se še našel kakšen dinar. Menim, da bi mlajša generacija dala malo večji delež, saj smo mi že dovolj zgradili in dali za to, kar imamo, mnogo prostovoljnega dela.«

M. Š.: »Akcijo v celoti podpiram, še posebno, če bo obrat družbene

I. P.: »Moja želja je, in verjetno tudi drugih, da bi podjetje poslovalo vsaj tako kot v tem letu. Moja osebna želja pa je tudi ta, da bi v podjetju dočkala pokojnino.«

F. M.: »Ne bi se mogla spomniti kakšna bi bila najbolj aktualna želja, vendar bi rekla, da bi vsaj tako dobro kot v letu 1972 obračunavala osebne dohodke in s tem prepričana, da bo zadovoljen sleherni član delovne skupnosti.«

L. P.: »Moja želja je, da bi se tudi v bodoče podjetje dobro razvijalo in da bi imeli delavci delo in zaslužek, s katerim bi bili zadovoljni.«

F. G.: »Želim, da bi podjetje vsaj tako poslovalo kot doslej in

da bi se posvetilo več skrbi nagrajevanju tistih delavcev, ki imajo majhne osebne dohodke, saj vidimo, da so življenjski stroški vedno večji.«

M. Š.: »Moja želja je, da bi se podjetje še naprej uspešno razvijalo in stalo trdno na temeljih tudi v preizkušnjah težke gospodarske situacije.«

M. K.: »Moja želja je samo ta, da bi se starejšim delavcem posvetilo malo več skrbi, posebno kar se tiče razporejanja na delovna mesta in nagrajevanje, kajti človek z leti postane manj uspešen in zato ne more toliko zaslužiti kot tisti, ki visoko dosega rezultate dela.«

Prvi jublanti pred 10. leti prejemaajo darila

... in 20 let

finansiranje obrata družbene prehrane, vendar s pripombo, da bi morali malo večji delež dati mladi iz podjetja. Starejši so jim pripravili lepo tovarno, mlajši pa si naj tudi kaj ustvarijo, da ne bo vse breme nosila vedno le ena generacija. Mislim, da delavec, ki je samski mnogo lažje prebije na delu na dan proste sobote, kot pa ena žena in mati, ki ima družino. Še dobro se spominjam, kako smo mi delali udarniško in zato nikomur nič ne manjka, ustvarjali pa smo sebi in skupnosti.«

F. M.: »Veseli me, da bi bila

prehrane nudil delavcem kvalitetno malico in morda tudi kosila. Če bomo imeli pri roki dobro izbiro hrane, se bo marsikatera gospodinja odločila, da si bo kosilo kupila v menzi, kajti prihranila si bo trud in imela manjši izdatek.«

M. K.: »Podpiram akcijo za gradnjo nove menze s sofinansiranjem delavcev, saj bi lahko drugače težko zbrali sredstva.«

7. Ali imate kakšno željo, ki bi jo morda sporočili članom delovne skupnosti?

Požarna varnost v podjetju pomeni socialno varnost delavcev

Večkrat nas preseneti novica, da tu in tam zgore tovarna ali drugi pomembnejši družbeni objekt. Ni dolgo tega, ko so zgoreli ateljeji filma Viba Ljubljana. Sprašujemo se, kaj je temu vzrok. Vzroki so skoraj vedno na dlani in ti so neodgovornost za požarno varnost od delavca do direktorja. V našem podjetju se sicer na požarno varnost precej polaga in večkrat nas preseneti kakšen požar v tkalnici frotirja. Doslej smo uspeli vselej takšne požare takoj pogasiti. Čudi se človek nekaterim delavcem, da ne morejo pustiti pri miru požarnovarnostnih naprav. V koridorju je nameščen gasilski aparat polnjen s 30 kg CO₂ in večkrat je na njem odtrgana plomba. Ko smo voziček z jeklenko stehtali je bilo ugotovljeno, da je jeklenka prazna. Torej nekdo je pustil 30 kg CO₂. V koridorju je precej

embalaže in tudi določenih izdelkov. Vse je gorljivo. V primeu, da bi bil požar torej gasilski aparat ne bi deloval in to ne po krivdi službe, ki skrbi za požarno varnost, pač pa po krivdi neodgovornih delavcev, ki se z aparati igrajo.

Na kongresu gasilcev Slovenije, ki je bil v Murski Soboti so delegati posvetili precej pozornosti tudi problemu prostovoljnih industrijskih gasilcev in poklicnih gasilcev v podjetjih. Danes je v Sloveniji več kot 600 podjetij, z več kot po 200 zaposlenimi in v katerih naj bi bila vsaj gasilska desetina. Brezbrižnosti vodilnih ljudi v podjetjih do požarne varnosti je eden od glavnih vzrokov, da delujejo gasilska društva le v 158 podjetjih, kar je brzčas eden od vzrokov, da požari v podjetjih povzročajo tako veliko škodo.

Dopisujte v Kamniški tekstilec!

Naša prodajna politika

Prodajna politika v podjetju mora biti sestavni del splošne poslovne politike. Toliko bolj važno je to v današnjem obdobju in v sedanjih razmerah, ko se na vseh ravneh bije borba za stabilizacijo našega gospodarstva in ko je treba vlagati vse napore, da obdržimo vsaj tisto mejo najnižje likvidnosti, ki je potrebna za normalno gospodarjenje.

Pri stabilizaciji gre za napore, ko je treba uravnovesiti vsa poslovna dogajanja v naši državi, predvsem pa je treba pri tem stremeti za izenačenje blagovnih in kupnih fondov. V tej tekmi je naše podjetje brez dvoma le majhen kolešček v celotnem jugoslovanskem gospodarskem mehanizmu, vendar moramo tudi mi v tem dogajanju zadržati popolno poslovno disciplino in se podrediti splošno veljavni poslovni morali, ki jo pri nas v veliki meri tako manjka.

Vprašanje likvidnosti pa je na drugi strani bolj neposreden problem, saj od tega vprašanja zavisi naše redno poslovanje, normalen dotok surovin, naši osebni dohodki in ne nazadnje tudi naši skladi, ki nam morajo omogočati nadaljno rast podjetja.

Če pogledamo nekaj let nazaj, potem lahko ugotovimo, da so vsi sklepi samoupravnih organov že dalje časa usmerjeni v to, da se naša poslovna politika usmerja prav na reševanje vprašanja stabilizacije in likvidnosti. Jasno je, da samo sklepi niso dovolj, bistveno je dosledno izvajanje sprejetih sklepov.

V oživiljanju v naprej začrtane poslovne politike je prodajna politika podjetja ena izmed bistvenih sestavin, kajti prav prodaja in njeno delo posega v končni fazi izven ograje podjetja v širši jugoslovanski gospodarski prostor. Jasno začrtana smer v prodajni politiki podjetja mora biti uglašena tako, da vsak trenutek prisluhne dogajanjem na široko razpredenem tržišču in da vedno reagira tako, da izpade podjetje solidno, ekspeditivno in predvsem poslovno moralno. Pri tem pa mora biti končni cilj pozitiven rezultat za podjetje, ker od poslovnega uspeha vedno zavisi nadaljna rast gospodarske organizacije in dobro vzdušje v delovnem kolektivu.

Na jugoslovanskem tržišču opazimo za naše izdelke prilično visoko konjunkturo. Razširjanje turistične dejavnosti in gradnja velikih hotelskih kapacitet nam prinaša ogromna naročila za opremo hotelov. Široka potrošnja pritiska s svojimi naročili z nezmanjšano močjo. Konfekcijski izdelki iz naše nove konfekcije se vedno močnejše uveljavljajo. Kvaliteta naših izdelkov priteguje vedno več kupcev iz inozemstva. Posledica tega so nerealizirana naročila in prazna skladišča gotovih izdelkov.

V letošnjem letu smo bili priča občutnim podražitvam reprodukcijskega materiala za našo proizvodnjo. Istočasno pa smo doživljali, to da se naše cene niso smele zvišati v pravem sorazmerju z navedenimi podražitvami. Ob tem je naša prodajna služba stala pred nujnostjo ukinjati manj rentabilne artikole in forsirati tiste, ki prinašajo večji dohodek. Da smo mogli to uresničiti, gre v veliki meri za

sluga naši razvojni službi, ki je bila toliko elastična, da je z novimi idejami vedno podpirala težnje prodajne službe.

Tudi v trenutku, ko so se za naše podjetje cene sprostile s tem da so bili skoro vsi naši artikli uvrščeni med galanterijo, je bilo ob ponovni podražitvi treba pomisliti kakšna bo reakcija zaradi podražitve pri kupcu. Danes lahko ugotovljamo, da smo ujeli pravo mero in da pri zadnji podražitvi nismo segli predaleč.

Krog naših odjemalcev je prilično širok in po svoji poslovnosti zelo pester. Točno vemo, da je doberšen del trgovine globoko posegel v svoje poslovne fonde za namene investicij in za namene uvoza raznih predmetov široke potrošnje, ki na našem tržišču niso bili vedno najbolj nujno potrebni in tudi v prodaji ne vedno uspešni. Tako imobilizacija poslovnih fondov ogroža seveda likvidnost trgovskih organizacij, ki se po vsem tem rešujejo tako, da dolgujejo visoke zneske v podaljšanih rokih domačim dobaviteljem, med katerimi smo pogosto tudi mi.

Taka nesmotna politika trgovskih organizacij nas je primorala v sedanjem obdobju k rigoroznemu ukrepu, da dobavljamo blago le tistim trgovcem, ki ga plačujejo v dogovorjenem roku. V začetku smo k temu ukrepu pristopali s priličnim strahom, ker smo se bali, da bomo izgubljali stranke. Kmalu pa se je pokazalo, da je sloves naše tovarne in naših izdelkov tako velik, da ni bojzani, da bi kogarkoli od naših odjemalcev za vedno odbili. Naši kupci se v prenekaterih primerih potrudijo plačati svoje zapadle račune prej, preden nas vprašajo, če lahko zopet dobe robo pri nas. Na osnovi te prakse velja pri nas danes napisan sklep delavskega sveta, da dobavljamo

robo samo tistim odjemalcem, ki so dobri plačniki.

Izvajanje uspešne prodajne politike zavisi v veliki meri od gibčnosti gospodarske organizacije, ki se kaže v tem, kako prisluhne potrebam tržišča. Ta posluš je v našem podjetju dobro razvit. Stalne novitete v naši kolekciji vedno znova poživljajo našo proizvodnjo in z vsakim novim artiklom vzbujamo pri kupcih željo po nakupovanju. Morda je nenehno dopolnjevanje našega asortimana znotraj podjetja dostikrat prilično breme, ker zahteva dodatno in bolj naporno delo, pozabiti pa pri tem ne smemo, da smo ravno zato na tržišču vedno zanimivi, iskani in zaželeni. Le na tak način lahko prikazujemo navzven duh pomlajevanja.

K dejstvu, da je naša kolekcija vedno sveža, pestra in moderna, nam brez dvoma pripomore naš živ kontakt z zunanjim svetom, ki ga dosegamo preko izvoza. Če finančni rezultat izvoza izražen v dinarjih, ni vedno najboljši, pa nam na drugi strani izvoz odtehta prav to, da korakamo vstrec z evropsko in svetovno proizvodnjo frotirja.

Taka je v kratkih obrisih naša trenutna prodajna politika. Da smo na pravi poti, nam kažejo rezultati, ki seveda niso samo plod prodaje, ampak plod naporov celotnega delovnega kolektiva, prodajanje naših proizvodov pa je končni cilj, ki mora biti kronan s pozitivnimi finančnimi in moralnimi rezultati.

VINKO BERNOT

Naše pridne tkalke tkejo noč in dan

Obračun poslovanja za obdobje I. — VII. 1972

Obračun dohodka v prvem polletju je presegel lanskega za 25%. V večji meri kot celotni dohodek so porasli poslovni stroški (za 31%), kar je rezultat nesorazmerja med prodajnimi cenami bombažnih izdelkov in nabavnimi cenami bombažne preje. To nesorazmerje je urejeno z zakonom in sprostivijo prodajnih cen našim izdelkom z mesecem julijem oz. avgustom.

Povečan je tudi strošek amortizacije zaradi revalorizacije osnovnih sredstev.

Dohodek za delitev je za 10% večji kot v istem obdobju lani. Bistveno je spremenjena delitev dohodka v korist osebnih dohodkov, kar je rezultat zamrznjenja osebnih dohodkov v lanskem letu in dodatno izplačilo iz uspeha poslovanja v tem letu.

Kljub temu, da so skladi nižji kot v lanski prvi polovici leta je akumulacija podjetja višja za 8% kar je obračunana amortizacija za

65% višja. Obračun dohodka v mesecu juliju izkazuje 222.817 din minusa. Zakaj? Ne smemo pozabiti, da je bilo v mesecu juliju le 15 delovnih dni, zato realizacija prodaje ni pokrila dodatnih stroškov, ki so zajeti pri obračunu dohodka. Naj omenimo samo nekaj bistvenih dodatnih postavk stroškov: devizno pokrivanje bombažne preje (270.020 din), pokrivanje 2 dni osebnih dohodkov za kolektivni dopust v dece-

mbru 71. Povišane stroške bremeniti tudi Počitniški dom na Rabu od tega: 171.909 din nakup in 100% odpis drobnega inventarja 56.038,— din, ostali režijski stroški za Rab (osebni dohodki, dnevnice itd.).

Negativni obračun dohodka v mesecu juliju je sicer znižal uspeh I. polletja, vendar je tudi realizacija skladov v obdobju I. — VII. presegla planska predvidevanja, kar za 73% ali 1.824.696,— din.

!RENA ŽABKAR

Sodelujte s svojimi pisemnimi prispevki in slikami pri oblikovanju našega glasila Kamniškega tekstilca.

V letu 1973 bi lahko izvozili še več!

Kot pri nas, vlada potrošniška mrzlica tudi drugod po svetu. To pomeni, da vlada v trgovskem svetu precej močna konjunktura, je pa treba ugotoviti, da tudi ponudbe ni malo.

V naši panogi proizvodnje se na evropskem tržišču pojavljajo vedno novi proizvajalci frotirja. Zadnje čase je močna ponudba iz Južne Amerike. Kljub temu pa se je »SVILANIT« trdno plasiral v Evropi in naš frotir je iskan.

V letošnjem letu imamo toliko naročil, da jih komaj zmagujemo. Še veliko večja povpraševanja pa so za drugo leto.

Sami naši dosedanji kupci — predvsem evropske Kooperative — bi želele podvojiti svoja naročila. Za naš frotir pa se zanimajo še razne nemške in holandske firme, da o drugih niti ne govorimo.

Zelo zanimivo je dejstvo, da smo se v bližnji preteklosti uveljavili z ženskiimi kopalnimi plašči. Naš nemški partner bi z veseljem potrojil svoja naročila, če bi pri nas imeli dovolj kapacitet. Z gradnjo konfekcije bodo konfekcijske zmogljivosti sicer narasle, postaja pa odprto vprašanje razpoložljivega metražnega blaga.

Upamo, da se bo s proizvodnjo našel tkanine to vprašanje bistveno izboljšalo, vendar te robe danes ne moremo še nuditi, ker nam manjka v proizvodnji za to potrebne prakse.

Spričo novih predpisov pri nas ne bo v bodoče več treba izvažati zato, da bi si zagotovili devizna sredstva, ker bo naš reprodukcijski material lahko mogoče prosto uvoziti in ga plačevati z dinarji. Kot pa je znano, najema naše podjetje za modernizacijo proizvodnje devizne kredite, za katere bomo pa

morali imeti na razpolago retencijsko kvoto, ta pa je pogojena z izvozom in zato tudi v bodoče ne bomo mogli odstopiti od vsaj takega izvoza, kot ga imamo danes.

Današnji odnos izvoza in prodaje na domačem trgu je 1/3 izvoza in 2/3 prodaje doma. Kot vse kaže, bo tak odnos ostal tudi v letu 1973.

Opuščanje oziroma zmanjševanje izvoza verjetno tudi ne bi bilo priporočljivo še iz drugega razloga. Da smo danes tako bogati v asortimanu in tako pestri v naši kolekciji, se imamo zahvaliti v veliki meri prav izvozu. Le na tak način prihajamo v stik z našo konkurenco, ugotovljamo želje širšega evropskega trga in tako oplajamo naše lastne ideje, ki bi bile sicer že zdavnaj izčrpane.

Tudi pri cenah moremo ugotoviti v izvozu stalen napredek. Pri tem vprašanju ne gre vedno tako lahko, kot bi si marsikdo predstavljal, kajti konkurenca je zelo velika in raznolika, dejstvo pa je, da z vsakim poslom tudi pri ceni nekaj pridobimo. Mi sklepamo sicer dolgoročne posle in pri tem nismo vedno v koraku s trenutnimi cenami na zunanem trgu, toda dolgi roki nam omogočajo bolj smotreno pripravo in ker gre pri tem za velike količine, tudi za bolj ekonomično proizvodnjo, kar nam v končni fazi da ugoden rezultat.

Če na kratko povzamemo perspektivo izvoza v prihodnjem letu, lahko ugotovimo, da nam blaga ne bo težko prodati, da imamo posle sklenjene že za eno leto naprej in se bomo tako že v začetku prihodnjega leta začeli pripravljati za leto 1974.

VINKO BERNOT

Kaj je pisal Kamniški tekstilec pred 10 leti?

Prvi praznik podjetja je bil 20. oktober 1962. Poteklo je torej 10 ustvarjalnih let. V članku »20. OKTOBER — PRAZNIK PODJETJA« med drugim piše:

»Zabetonirali so se temelji centralnega obrata na Perovem. Sred-

nji razširitvi proizvodnje frotirja. Ta naloga je že skoraj na pol uresničena. Pred očmi vseh članov delovne skupnosti že stoji ogródje moderne tkalnice, ki bo sposobno sprejeti pod svojo streho najsoodobnejše tkalske stroje. Ena naj-

Svečana seja DS ob prvem prazniku podjetja

stev ni bilo dovolj, vendar delovna skupnost ni klonila. Lotila se je zidanja tovarniških zgradb, predvsem z udarniškim delom ter pri tej delovni nalogi tudi zmagala. V teku leta se je podjetje lotilo nove odgovorne in izredno pomembne naloge: zgraditi po najsoodobnejših tehnoloških metodah tkalnico frotirja, pripraviti dela, konfekcijo in skladišče gotovih izdelkov. Spričo odločitev, da se podjetje specializira predvsem v proizvodnji frotir in svilenih izdelkov, bodo v bodoče usmerjene vse skrbi čimprejš-

večjih, če ne najsoodobnejših delovnih zmag, ki smo jo dosegli v teku leta je vsekakor dejstvo, da je tovarna v svojem obstoju dosegla prvo milijardo prometa, naloge količinske proizvodnje pa izpolnila 115 0/0.«

Te napovedi so se uresničile. Tovarna se je specializirala za proizvodnjo frotirja in svile. Korak v njenem razvoju pa še ni končan. Pred nami se po 10 letih in tako rekoč v istem obdobju zopet kaže ogródje novih proizvodnih prostora. A. K.

Razgovor s proizvajalci

Pod tem naslovom sem izbral jubilaranta trgovskega zastopnika tov. Valčič Čedomira iz Beograda. Njegova življenjska pot v 20 letih je bila vsekakor zelo pestra in polna presenečenj. Prislunimo kaj pravi tov. Valčič o svojem delu za podjetje v tem obdobju:

Kako ste se počutili v podjetju v preteklih 20 letih?

»V letu 1952 sem se zaposlil v podjetju kot trgovski zastopnik, čeprav sem imel možnost, da bi si enako delo izbral tudi v katerem drugem podjetju. Ni mi bilo žal, da sem se zaposlil v Svilanitu in v teh 20 letih sem podjetje vzljubil in se trudil, da bi s svojim delom zanj čimveč doprinesel. Podjetje je tega elta tudi prvič ustanovilo delovno mesto potnik in med temi sem bil prvi tudi jaz. Čeprav je bilo podjetje šele v razvoju in revno, sem bil optimist in gledal v bodočnost ter upal, da bo podjetje nekoč postala velika tovarna. Bilo je mnogo težav v pogledu poslovanja podjetja, ki je šlo skozi določene pretrese.

Tudi proizvodi niso bili najbolj konkurenčni. Posebno je bilo težko prodajati kravate, ki niso najbolj odgovarjale zahtevam trga. Prislunil sem potrebam trga in mnogokrat dal vodstvu podjetja koristne nasvete in predloge.«

Kako ste navezani na delovno skupnost in kaj vas nanjo veže?

»Na podjetje me veže težka borba za prodajo. Vživel sem se v delovno skupnost in ponosen sem nanjo, da se je podjetje tako razvilo in postalo tudi pojem v Jugoslaviji.«

Če bi se vam nudila nekoliko boljša zaposlitev v drugi delovni organizaciji ali bi zapustili podjetje?

»Za nobeno ceno ne bi tega storil, da bi zapustil podjetje. Res je, da sem imel mnogo prilik in ponudb od drugih in čeprav je bilo v Svilanitu težko, sem vstrajal v veri, da bodo prišli boljši časi. In ta moja želja se je tudi uresničila, zato sem ponosen na to, da sem član delovne skupnosti Svilanit, kjer bi želel dočakati tudi pokojnino. V tako dolgem obdobju se človek v resnici naveže na ljudi in se je težko odločiti za odhod, kajti v drugem podjetju bi se bilo treba ponovno privajati in spoznati ljudi med katerimi živi in dela.«

Tov. Valčič morda razpolagate s podatki koliko ste v teh 20 letih prevozili km za potrebe podjetja kot trgovski zastopnik?

»S temi podatki konkretno ne razpolagam. Nisem se ves čas vozil z osebnim avtomobilom temveč spočetka z vlakom, avtobusom in tudi peš ter s seboj vlačil te-

žak kovček kolekcij. Še dobro se spominjam, ko sem z vlakom potoval iz Ljubljane do Kamnika skoraj 2 uri. Prva leta je bilo delo potnika zelo naporno, časi so se spreminjali in z njimi tudi ljudje. Tehnika je pričela osvajati svet in tako je tudi mene, da sem si leta 1961 kupil osebni avto. Moje delo sem lažje in hitreje ter uspešneje izvrševal. Če računam, da sem mesečno prevozil cca 2.000 km bi to pomenilo približno 200.000 km od časa, ko sem začel opravljati potniško službo z osebnim avtomobilom.«

»Na vprašanje, če sem doživel v tem obdobju kakšno nesrečo ali da sem bil v življenjski nevarnosti, povem, da me je tudi to spremljalo. Bilo je takrat, ko še nisem imel avtomobila in sem se peljal z avtobusom proti Kragujevcu, kjer je prišlo do karambola. Avtobus je trčil s tovornjakom, potniki smo se 3 krat prevrnili in vendar sem na srečo ostal brez težjih poškodb. Z osebnim avtomobilom sem imel tudi manjše neprijetnosti, da sem ostal na poti, nekoč sva se zalela s kolesarjem, no in vendar se je vse srečno doslej izteklo.«

Kako se potnik znajde v tujem kraju ki ga ne pozna?

»To je odvisno od osebe same. Tudi v tem pogledu sem doživel razna presenečenja, vendar mi kakšna nevarnost osebno ni pretela. V neprijetnem položaju pa sem bil večkrat, ali da nisem dobil prenočišča, ali sem prenočeval s kakšno nepoznano osebo v isti sobi, velikokrat sem tudi prečul kakšno noč dremajoč v avtomobilu ali pa se sprehajal po kraju, kakor mi je pač najbolje kazalo. Zlasti je to kritično v času sezone. Potniška služba ni tako enostaven posel kot si ga nekateri zamišljajo.«

Kakšne so vaše ugotovitve glede kvalitete izdelkov svilanita in kaj meni o njej potrošnik?

»Bilo je pred leti, ko je Svilanit izgubljal na renomeju brisač. Pred tem je bil Svilanit na višini s svojimi frotir izdelki — brisačah. Nisem samo enkrat doživel željo potrošnikov in trgovcev, ko so rekli, da želijo samo Svilanitove brisače. V tem obdobju se je pojavila tudi konkurenca, vendar moram reči, kar sem povedal tudi na zadnji potniški konferenci v podjetju, da se frotir izdelki Svilanita zopet zasenčili konkurenco. To veseli tudi nas potnike, ker je delo lažje ter mnogo manj izgovorov in kritičnih pripomb.«

Kakšno mnenje so si ustvarili poslovni partnerji in javnost predvsem v južnih predelih države, o Svilanitu?

»Moram iskreno povedati, da z velikim spoštovanjem gledajo poslovni ljudje na podjetje Svilanit. Ko pridem do trgovskega podjetja in se o Svilanitu lepo govori, se mi zdi tako, kakor da bi govoril o meni. Ne bom rekel, da gre vse gladko, so še vedno tu in tam težave, vendar jih pomagamo tudi mi potniki smelo premagovati. Za renome podjetja sem se tudi sam boril.«

Ali imate kakšno željo, ki bi jo morda sporočili članom delovne skupnosti?

»Moja želja je, da bi o podjetju, ko bom zaradi upokojitve za kakšni 2 leti zapustil podjetje, slišal vse najboljše in da bi še naprej tako napredovalo kot doslej.«

Naši osebni dohodki so vezani na samoupravni dogovor tekstilcev

Samoupravni sporazum o načelih in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov nas obvezuje:

- da bomo dohodek, ki ga ustvari naša delovna skupnost v določenem razdobju s proizvodnjo in poslovanjem, deliti tako, da bo delitev zagotavljala razvoj in napredek naše gospodarske organizacije in vsodbujala k napredku gospodarjenja;
- da bomo del dohodka, ki ga bomo po merilih tega sporazuma namenili na osebne dohodke, delili tako, da bo delitev temeljila na delovnem učinku in uspehih dela vsakega posameznega delavca in na poslovnem uspehu gospodarske organizacije,
- da bomo pri delitvi dohodka uporabili tako delitveno razmerje, po katerem se bodo hitreje povečevala sredstva za sklade, kakor sredstva za osebne dohodke in sklad skupne porabe.

Dohodek ugotovljamo z letnim zaključnim računom, zato se štejejo vsa izplačila in razdelitev sredstev na podlagi tromesečnih obračunov le kot akontacija.

Temeljna postavka za izračun mase osebnih dohodkov so kalkulativni osebni dohodki. Ti se določajo glede na dejansko šolsko izobrazbo delavcev, ki niso zaposleni v neposredni proizvodnji in glede

na strokovno usposobljenost, določeno v splošnem aktu naše delovne organizacije za delovna mesta v neposredni proizvodnji. Pri tem pa moramo upoštevati število zaposlenih in povprečni in zakonom določeni delovni čas.

Sporazum predvideva KOD (kalkulativni OD) po osmih skupinah delavcev. Za izračun tistega dela osebnih dohodkov, ki je odvisen od poslovnih rezultatov pa se uporablja faktor stimulacije, ki se izračuna po posebni formuli.

Tako je ob polletnem obračunu znašal dovoljeni OD s stimulacijo 2.015, din na zaposlenega, netto realizacija OD na delavca pa 1.508 din. Ker pa se izplačajo po sporazumu dovoljena sredstva za osebne dohodke praviloma le, če so za razširjeno reprodukcijo zagotovljena enaka sredstva (skladi) kot v preteklem letu, smo na polletju znižali dovoljeno maso za izplačilo za 718.000 din, ker so bili skladi nižji kot ob polletju lanskega leta. Po odbitku te mase smo po sklepu delavskega sveta izplačali 30% na povprečni osebni dohodek I. polletja, tako, da znaša povprečni izplačani osebni dohodek zaposlenega delavca v Svilanitu v obdobju I. — VIII. 1972 1. 773,78 din za mesec avgust (ko je bilo dodatno izplačilo pa 2.141,51 din). Če primerjamo ta izplačila osebnih dohodkov z povprečjem osebnih dohodkov SFRJ je primerjava naslednja:

	Svilanit		Index		SFRJ		Index	
	1	2	1/2	3	1/3	2/3		
Povpr. OD I. polletja 1972	1.745	1.577	111	1.596	109	99		
Povpr. OD I. VIII.	1.773		112					
Povpr. OD v avgustu 1972	2.141		136					

Iz zgornje tabele je razvidno, da smo po izplačilu osebnih dohodkov precej nad povprečjem osebnih dohodkov tekstilne industrije ter za 9% nad povprečjem SFRJ. Pri izplačilu osebnih dohodkov smo vezani na določila sporazuma, zato so osnova izplačil vedno tudi rezultati gospodarjenja.

V pripravi pa je cel kup novih zakonskih določil, novih ukrepov proti nelikvidnosti, med drugim tudi ta, da bodo nelikvidna podjetja s 1. 1. 1973 lahko izplačevala samo 90% osebne dohodke. Naše podjetje nima problema lastne nelikvidnosti, saj je naša poslovna politika že dve leti usmerjena k stabilizaciji. Ogrozi pa nas lahko ukrep, da bodo podjetja morala odpisati 25% od višine terjatev starejših od 90 dni. Kljub temu, da intenzivno delamo na izterjavi dolgob obstaja nekaj problematičnih kupcev, ki prepočasi plačujejo.

I. Ž.

Roke bodo še vedno »glavno« orodje pri delu

Tehnične novice

— V začetku septembra je bil na Dunaju podpisan protokol o doslej največji nabavi strojne opreme za naše podjetje, katere vrednost znaša 500.000 \$. Dinarska vrednost s carino in ostalimi stroški pa preko milijarde starih dinarjev. Za vse stroje smo dobili kredit za dobo 5 let. V tej opremi so zajeti sledeči stroji: 18 kom. brezčolničnih statev od nemške firme GÜNNE, z dobavnim rokom v maju in juniju leta 1973, 1 statev pa dobimo že zaradi priučevanja strok. kadra mesecu februarja. Poleg tega pa grede še trije mojstri na prakso k firmi GÜNNE na njihove stroške. Ceno nam je uspelo znižati za 6%.

Za te statve smo pri firmi GROSSE naročili tudi 18 Verdolovih žakardov. Pri firmi BENNINGER v Švici smo naročili najmodernejšo angleško snovalo. Pri tej firmi nam je uspelo znižati ceno za 10%. Snovalo bo dobavljeno konec marca 1973 leta. Tudi pri tej firmi je

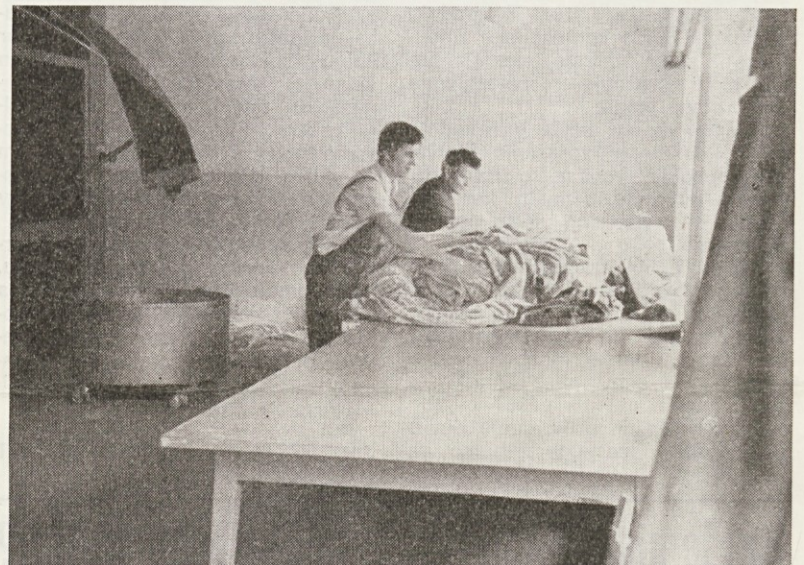
žakardskih kart in 3 žakardi od firme GROSSE.

Za izdelavo kravata pa so naročeni: stroj za obrezovanje, obračanje kravata in aparati za likanje kravata.

— Za povečanje kapacitet konfekcije frotirja je naročenih 5 specialnih strojev za konfekcijo frotirja in stroj za šivanje gumbov.

— Poiskusne probe pletenega frotirja so že izdelane in se je že pri začetni proizvodnji pokazalo več težav, katere bo potrebno rešiti. Največji problem je vsekakor kvaliteta bombažne preje, katera absolutno ne odgovarja zahtevam »rašel« stroja, zato bo potrebno, da si zagotovimo kvalitetno prejo, če bomo hoteli, da bo stroj dal od sebe tisto, kar lahko da in kar od njega pričakujemo.

Drugi problem je tudi škrobljenje bombažne osnove za ta stroj, ker nam ni povsem znana tehnologija obdelave preje; tovarne kate-

Delavca iz barvarne pri barvanju frotirja

dogovorjena praksa za enega naših mojstrov na njihove stroške.

Z ozirom na povečanje kapacitete je pri firmi JASPER v Zap. Nemčiji naročen tudi 250 kg barvni aparat z dobavnim rokom v mesecu januarju 1973. Tudi tu nam je uspelo doseči za 15% nižjo ceno kot pri konkurenci.

Za potrebe šivalnice pa je naročeno pri firmi PFAFF 6 strojev za robljenje po širini, 2 stroja za robljenje po dolžini pri firmi UNION SPECIAL in pri firmi BECK stroj za piranje v polietilen vrečke. — Podobno kot pri frotirju se gleda tudi na razvoj svile — kravata. Za povečano lastno proizvodnjo kravate tkanine so naročeni ponovno 3 brezčolnični tkalski stroji od francoske firme SACM, enake kot jih že imamo v tovarni. Z ozirom na povečane zahteve po vzorcih, je vključen tudi stroj za kopiranje

re s tem že delajo, pa ne izdajo načina obdelave preje. Na stroju se bo izdelalo tudi vse možne variante, katere ta stroj lahko da in bomo nato proučili, kaj bo za nas najbolj primerno.

— Gradnja hale za konfekcijo in skladišče poteka dobro, celo hitreje kot je predvideno s pogodbo in se vidi, da je gradbeno podjetje napredovalo tako z mehanizacijo, kakor tudi organizacijo.

— Od firme JAGRI iz Zap. Nemčije je prispel v Ljubljano brzosušilnik, aparat za sušenje preje, katerega že težko pričakujemo.

— Od švicarske firme SCHOLL smo dobili obvestilo, da je centrifuga za barvano že izdelana in da jo bodo poslali, ko bodo urejene vse formalnosti, tako bomo končno lahko izročili staro iz proizvodnje, katera je že do konca dotrajana. J. M.

Zahvala za denarno pomoč

Zveza za šport in rekreacijo invalidov Slovenije se podjetju najtopleje zahvaljuje za izkazano denarno pomoč, da so lahko invalidi tekmovali v Heidelbergu ZRN. Tega športnega srečanja invalidov se je udeležilo 43 držav. Naši invalidi so osvojili 1 zlato, 1 sre-

brno, in 2 bronasti medalji in s tem nad vse častno zastopali barve naše države. V zahvalnem pismu pravijo, da je k temu pomembnemu uspehu prispevalo tudi naše podjetje. Z denarno pomočjo pa smo izpolnili izredno plemenito in humano poslanstvo.

KAKO JE BILO NA RABU

Podjetje je imelo letos prvič v svojem obstoju možnost, da je nudilo večjemu številu članov delovne skupnosti oddih na morju. Na Rabu je letos letovalo 352 oseb. Prvi turisti so bili člani delavskega sveta. Nekateri so odnesli iz Raba dober vtis, drugi pa slabega. S takim občutkom so šli na Rab člani podjetja, eni z veseljem, drugi s strahom. Ko se je vrnila prva skupina, so nekateri počtniški dom grajali, drugi hvalili. Da bi zvedel resnico, sem se obrnil na posamezne člane podjetja in jih povprašal kakšno mnenje imajo o Rabu. Povedal so naslednje:

IPAVEČ Marija — šivalnica: Na Rabu sem bila zelo zadovoljna. Še nikoli se nisem počutila tako prijetno na počitnicah kot letos. Enako je bil zadovoljen tudi moj mož in zadovoljni smo bili s hrano in kvaliteto. Res je, eni so se pritoževali. Če sem objektivna, res ni bilo vse idealno. Ob morju je vroče in ljudi pesti žeja. Pijače v domu ni bilo mogoče dobiti, razen pri večerji ali kosilu. Tudi pitne vode ni, ker zelo smrdi po kloru. Za v bodoče predlagam naj bi se v domu nekatere stvari izboljšale in sicer tako, da bi bife delal dalj časa, če že ne cel dan in da bi se v domu dobila lahko tudi kava. Napraviti bi bilo treba tuš, morda eno ali dve kabini za preoblačenje — to smo predvsem pogrešale žene.

KREGAR Vera — svila: Prvič sem bila letos na Rabu in sem bila nad vse zadovoljna. Glede postrežbe in hrane nimam nobenih pripomb. Če bom dobila prostor se bom še prijavila za na Rab. Res je, da je nekoliko majhna plaža, vendar se tudi to da v bodoče izboljšati.

ROBEŽNIK Nada — razvojni oddelek: Z dopustom na Rabu sem bila zelo zadovoljna, enako tudi moja družina. Res je, da so tu in tam bile pomanjkljivosti, kot n.pr. da nisi dobil pijače, razen pri kosilu, vendar razumem tov. Kramarja, ker je sam in ne more cel dan stati pri šanku in streči ljudem. Ko sem odhajala na dopust sem se zavedala, da ne grem v hotel A kategorije, kjer lahko vse zahtevam. Res me je obhajal nekakšen strah pred odhodom, ker je bilo slišati kritike, toda ta strah mi je takoj pošel, ko sem prišla na Rab. Ves čas smo se dobro počutili. Res je, da bi bilo treba nekatere pomanjkljivosti v bodoče odpraviti in to polakirati pod v zgornjih sobah stavbe, kajti ljudje prihajajo v prostore z mokrimi kopalkami in pomočijo tla, če pa bi bilo lakirano, bi se to lažje vzdrževalo in čistilo. Sosedje so tudi rekli, da je bilo okrog prostora včasih vse pometenno in počiščeno, da bi morali tudi sedaj posvetiti okolici več skrbi. Morda bi bilo prav, če bi kdaj tudi gostje priskočili na pomoč, če vidijo, da osebje ne zmore vsega. Jaz in druge smo pomagale pospraviti posodo, kozarce iz mize in tudi pomiti.

LENARČIČ Marija — konfekcija fortirja: Letošnje počitnice sem prebila z možem na Rabu v domu podjetja. Jaz sem bila izredno zadovoljna kar se tiče hrane in postrežbe. Imela pa sem smolo, da nas je presenetilo nekoliko slabo vreme in postalo je hladno. Iz tega

ga razloga predlagam, da bi bilo morda prav zgraditi zaprt jedilni prostor, kajti na odprtem je le prehladno kadar se spusti preko Raba burja.

SELJAK Bogdan — tkalnica fortirja: Jaz sem bil na Rabu s svojo družino prvič in sem bil v domu podjetja zelo zadovoljen. Nimam nobenih pripomb ne na hrano in ne na postrežbo in tudi ne na odnose. So pa nekatere pomanjkljivosti, kot to, da je nekoliko premajhen prostor na plaži, povečati bi bilo treba prostor pri domu. Če je zemljišče okrog doma last podjetja bi bilo morda prav napraviti dostopno pot in zgraditi kakšen športni prostor, recimo za balinanje ali rusko kegljišče. ipd. Menim da je tudi kuhinja premajhna, kajti za 40 ljudi je v tako majhni kuhinji res težko delati.

LIPOVŠEK Peter — proizvodno tehnična služba: Na Rabu sem bil z delavskim svetom kot predsednik DE. Prvi moji vtisi, ki sem jih dobil v kraju Barbat na Rabu so bili izredno lepi. Enako mi je všeč tudi lokacija doma podjetja. Edino hudo je, ker ni prave dovozne poti, ker pa me zaenkrat ni motilo, saj bo tudi to v bodoče urejeno. V Istri letujem že 11 let, zato sem se letos odločil, do grem na Rab. V roku, ki je bil določen za sprejemanje prijav, sem bil prepozen in zato nisem dobil sobe v domu ampak pri sosedih, medtem ko sem imel hrano v domu. Ko so se vračali prvi dopustniki podjetja je bilo slišati pohvale, morda tu in tam tudi graja zaradi bifeja in podobno. Ko pe sem prišel na Rab pa sem slišal več kritike in da ni tako rožnato kot se govori. Skoraj nisem mogel verjeti tem govoricam, vendar sem se na žalost tudi sam prepričal, da je bilo tako res. Če povem konkreten primer naj navedem, da je otrok odklonil pitje čaja, ker je bil v njem nekakšen ekstrat, ne pa limona. Prvi dan ko je bilo kosilo, je bila kuhana govedina s cmoki, vendar so bili tako trdi, da jih nihče ni mogel jesti. Imam tudi pripombo na prijaznost delavcev doma. Prišli smo res prvi dan malo prepozno na večerjo, vendar obvestila ni kdaj se deli hrana. Ko sem povprašal za večerjo sem moral poslušati negotovanje kuharice, kar se mi zdi, da bi bilo za prvi dan, ko gost pride in ne pozna razmer, oprostljivo.

Glede na polemiko o kvaliteti hrane, postrežbi in gdnosu moram reči, da je res kuhinja premajhna, kar je morda tudi vzrok, da je bila kuharica nekoliko nejevoljna. Prav bi bilo, da se z zadnje strani, kjer sedaj delijo hrano, napravi prezid, kajti če je slabo vreme ni prijetno biti zunaj na prostem. Nadalje predlagam, da bi morali voditi dom sposobni gostinski delavci, ni rečeno, da ne more biti upokojenec, vendar se mora oseba, ki vodi dom le delno spoznati na gostinske storitve. Mislim, da bi bilo prav, da tudi kuhar včasih pride med goste in jih povpraša ali so zadovoljni s hrano in s postrežbo ipd. V mojem primeru se kaj takega ni zgodilo. Očitno je tudi to, da so 3 osebe le premalo. Ko je prišel pomagat še Kramarjev sin, so se stvari neprimerno izboljšale, aako v postrežbi, kakor tudi v bifeju in se je lažje dobila

pijača kot prej.

POVŠE Pepca — menza: Moja ocena Raba je odlična. Zadovoljna sem bila z vsem, morda bi bilo malo izboljšati hrano, sicer pa je bila pripravljena v redu n okusno. Menim, da bi morali povečati personal za eno osebo, kajti postreči dnevno 40 ljudi z vsem kar si pač posameznik poželi je res nekoliko težko. V bodoče bi bilo treba organizirati v domu več družabnega življenja. Ljudje so odhajali in trošili denar v tamkajšnjih gostilnah, kar je seveda precej drago, če bi bilo pa organizirano drugače, bi mnogo več denarja ostalo v domu. Druhih pripomb na račun Raba nimam.

URŠIČ Ivanka — šivalnica: Jaz sem se na Rabu letos zelo dobro počutila. Mogoče sem imela srečo, da sem bila med skupino, ki se je med seboj zelo dobro razumela. Moja želja je, da bi se s to skupino ki je bila letos na Rabu, srečala tudi drugo leto, vendar ne vem, če bo ta želja nas vseh tudi uresničljiva. Moram reči, da sem se na Rabu mnogo mnogo bolj zadovoljno počutila kot kdaj holi v Novigradu. Glede skrbi za goste tov. Kramarja, strežnice in kuharice, nimam nobenih pripomb. Hrana je bila v redu, morda res včasih premalo. Majhna pripomba bi bila sicer na zajtrku, ker so nam servirali res nekoliko staro salamo in je bil tudi premalo pester. Če mi je že zastavljeno vprašanje kaj bi predlagala za izboljšanje bi predlagala naslednje: V bodoče naj bife bolj redno deluje, kajti ljudi pesti žeja in je bilo težko dobiti pijačo, razen pri kosilu in večerji. Izboljšati bi bilo plažno, kajti sosedje se jezijo, če kateri tujih ljudi poseda na sosednjih pomolih. Napraviti bi bilo tudi tuš za umivanje in urediti pot do doma ter parkirni prostor.

ŠURK Miklavž — komerciala: Na zastavljeno vprašanje bom malo kritičen, vendar ne preveč. Kakšnih večjih pomanjkljivosti ni bilo v času, ko sem se jaz nahajal na Rabu. So pa manjše pomanjkljivosti, ki se dajo z malo več volje in organizacijo dela odpraviti in poslovanje izboljšati. Pri strežbi je premalo ljudi. Res je, da ima tudi tov. Kramar določene težave zara dovozne poti, kajti z malim ponijem je res težko zvoziti živila za 40 ljudi dnevno. Glede hrane nimam kaj posebnega pripomniti, čeprav tudi ni bila najboljša. Morda je bila smola v tem, ker sem bil na Rabu ravno v času, ko je bil dom popolnoma zaseden. Kruh bi se lahko narezal tik pred kosilom, dobili pa smo trdega, ker je bil predolgo narezan. V desetih dneh ni bilo kakšne mešane solate, razen zelene. Mislim, da se te stvari lahko opravičijo, ker je to začetek in je vsak začetek težak. Ravno tako bi imel pripombo na potsrežbo s pijačo. V našem domu je bilo vino in ostale pijače znatno ceneje kot drugod. Če bi dom nudil našim delavcem več pijače kot jo je, bi imeli s tem večji dohodek. Prav v oči nam je padla nabava jamničke namesto radenske vode, medtem ko so imeli drugod povsod radensko. Strinjam se tudi s tem, da se pijača ne toči cel dan, ker se tudi v drugih turističnih objektih podjetij ne, vendar pa bi se moralo gostom

nuditi več kot se jim je. Osebe v domu morajo imeti medsebojno zaupanje. Bil je primer, da smo bili nekoliko bolj glasni zaradi pijače in so jo potem dale lahko tudi kuharice, če je bil tov. Kramar odsoten. Takšne napake in pomanjkljivosti se dajo z dobro voljo in razumevanjem odstraniti, sicer pa kot sem rekel, to je bil začetek in na napakah se učimo. Morda nekaj predlogov za v bodoče. Menim, da bi bilo prav, da se v sobotah napravijo namesto sedanjega divana pograd kot dodatno ležišče. Če je 4-članska družina in da sta 2 otroka malo večja ne moreta oba spati na divanu. Plaža je sicer v redu, vendar menim, da bi bilo podaljšati pomol tako, da bi plavalci lahko skočili v globje vodo; in očistili obalo od ježkov. Mislim, da ne bi bilo napak, če bi podjetje kupilo nekaj ležalnikov in senčnikov. Sicer pa kakšnih drugih pripomb nimam, le poudarjam še enkrat, da se bo z dobro voljo in večjo mero gostinske žilice dom Svilanita brez pomisleka razvil v lep turistični dom.

Usposobljene mlade gasilke

Zakon o požarni varnosti in gasilstvu SR Slovenije nalaga delovnim organizacijam, da nenehno skrbijo za vzgojo zaposlenih delavcev in jih vzgajajo na področju požarne varnosti. Tej zakonski obveznosti se je odzvalo tudi naše podjetje. Odbor za splošni ljudski odpor je sprejel sklep, da se v vsaki delovni enoti usposobi ena desetina delavk in delavcev za požarno varnost. Spomladi tega leta je bilo pozvanih na 80 urni gasilski tečaj 73 delavcev in delavk. Tečaj je redno obiskovalo 47 slušateljcev, ki so bili razdeljeni v dve skupini. Noben delavec se ni mogel izgovarjati, da ne more obiskovati tečaja zaradi zadržanosti na delu, ker se je ena in ista tema dvakrat predavala. S potrdili zdravnik ali drugih institucij je bilo oproščenih 18 delavcev. Tečaj ni obiskovalo 17 delavcev niti svoje odsotnosti niso opravičili, čeprav so bili na to dvakrat opozorjeni. Odbor za splošni ljudski odpor je sprejel sklep, da se morajo vsi tisti, ki so neopravičeno izostajali od tečaja zagovarjati pri sodniku za prekrške.

V mesecu juniju so bili delavci pozvani na izpit. Izpit je opravilo 37 oseb. V izpitni okmisiji je bil predsednik Občinske gasilske zveze Kamnik tov. Janez Pregled in član upravnega odbora tov. ing. Dolenc Franc. Tega dne, ko je bil izpit, je bilo nekaj delavcev opravičeno odsotnih in se zaradi tega izpita niso mogli udeležiti. Pripravljeni so izpit polagali kasneje.

Ta tečaj je vodstvo tovarne in organi za splošni ljudski odpor opozorili na nekatere slabosti. Skoraj polovica slušateljcev se predavanj ni nič kaj rada udeležila, čeprav so bili slušatelji same mladinke in mladinci, ki po delovnem času nimajo kakšnih posebnih obveznosti. Nekateri delavci so ce-

lo odrekli poslušnost in kljub opozorilu na predavanaja niso hodili, niti pristopili k izpitu. Morda se del mladine le še premalo zaveda nalog in obveznosti, ki jih sprejema naša družba po koncepciji boja

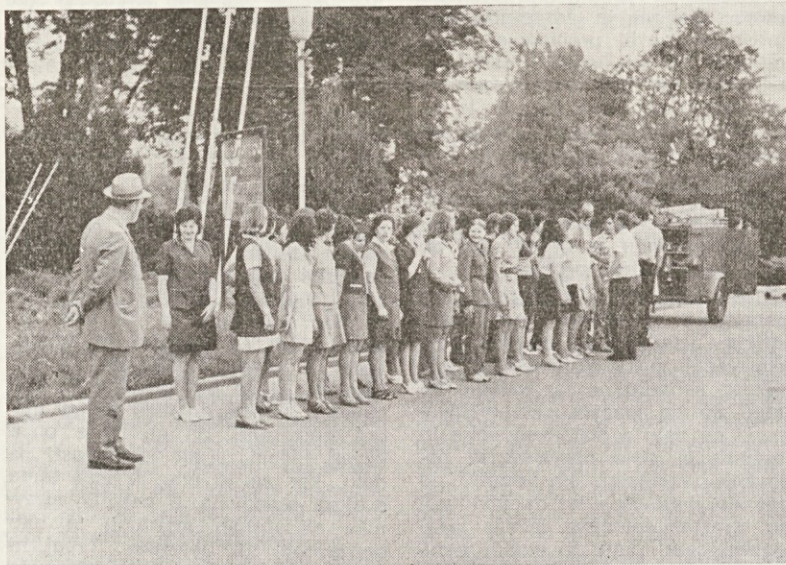
samoupravne organe, da svoje delavce vzgajajo tudi na področju obrambne vzgoje. Vzgoja na tem področju ni konjiček direktorja podjetja ali katerega drugega vodilnega delavca, temveč kot je rečeno

Skupina delavk in delavcev po izpitu iz gasilstva

zoper eventualnega napadalca. Naša koncepcija vseljudske obrambe je v tem, da se v mirnem času vsi izobražujemo na vseh področjih od pionirjev do starejših ljudi. Če bomo poznali koncepcijo splošnega ljudskega odpora in si vcepili v zavest, da je samo od nas vseh od-

zakonska obveza. Nedavno tega je podjetje dobilo dopis od Skupščine občine Kamnik, s katerim opozarja na odgovornost direktorjev podjetij, da se morajo bolj resno lotiti obrambnih priprav v podjetjih, sicer bodo morali postopati po zakonu in odgovorne osebe kazen-

Tečajniki opravljajo praktične gasilske vaje

visna obramba socialistične domovine, potem bomo morali na tem področju še marsikaj storiti. Morda se nekateri teh nalog le premalo zavedajo.

Samoupravljanje pomeni tudi vzgojo delavcev na vseh nivojih kot: proizvajalca, samoupravljalca, načrtovalca, tehnologa, vojaka itd. Zakon o narodni obrambi in zakon o splošnem ljudskem odporu obvezujeta delovne organizacije in

sko ali upravno kazensko preganjati.

Tudi določbe statuta podjetja obvezujejo slehernega člana delovne skupnosti, da z vstopom v podjetje prevzame pravice in dolžnosti. Vsak, ki postane član delovne skupnosti je s tem prevzel dolžnost in se mora kot tak udeleževati vseh akcij, ki jih po sklepu organov upravljanja organizira delovna organizacija.

K PRAZNIKU PODJETJA ČESTITA VSEM JUBILANTOM

IN OKTOBERSKIM NAGRAJENCEM

UREDNIŠKI ODBOR

Počitniški dom na Rabu

— po prvi sezoni

Nekaj vprašanj tovarišu Kramarju.

Zadnja grupa v Počitniškem domu na Rabu je štela samo 12 ljudi in zato je imel tov. Kramar, upravnik našega počitniškega doma, malo več prostega časa. Prosil sem ga naj za naš časopis odgovori na nekaj vprašanj.

Vsak začetek je težak, gotovo tudi tu na Rabu ni bilo lahko začeti?

Seveda so bile od začetka težave. Vsaka priprava zahteva polne roke dela. Poleg tega je treba navezati stike z ljudmi. Preurejanje počitniškega doma ni potekalo brez zastojev, ker mi podjetnik ni dal dovolj delavcev in kot povsod, je tudi tu manjkalo gradbenega materiala. Odkrito povedano, obiska delavskega sveta iz tovarne sem se pošteno bal, ker vse ni bilo urejeno tako, kot bi bilo treba. Na srečo pa mi je uspelo do začetka sezone urediti vse tisto, kar je bilo določeno in s prvimi gosti je Počitniški dom začel nemoteno obratovati.

Prehraniti množico ljudi ni lahka stvar — ali so bili s preskrbo težave?

S preskrbo samo ni bilo posebnih težav. Trgovine tu na Rabu so dobro zoležene. Sadje in zelenjavo so mi kmetje nosili v hišo. Problemi so bili z dostavo, ker do našega doma ni vozne poti. Zato je bilo treba velik del materiala znositi. Bil sem tudi dolgo časa brez prevoznega sredstva in če sem moral v mesto Rab z avtobusom ali ladjo, sem porabil celo dopoldne. Sedaj, ko imam tole ropotuljo v obliki »Pony-expressa« je seveda mnogo bolje.

V glavni sezoni, ko je bila na naših ramenih skrb za prehrano 50 ljudi, je bilo tudi s personalom na tesnem. Število osebja po letošnji zasedbi nekako zadostuje za sam dom. Kadar so pa zasedene tudi najete sobe, takrat je pa precej težko. Naš delovni dan se je začel ob 5 uri zjutraj, ob 10. uri zvečer je bilo treba še vedno kaj postoriti. Zato je bilo spanja malo in odkrito povem, da je za tistega, ki mora delati, neprijetno prebivati v hiši, kjer so sami dopustniki, posebej še, če imajo sobe slabo zvočno izolacijo. Oddiha nismo imeli kaj prida, prosta je bila samo nedelja popoldne, ker smo gostom dajali že pri kosilu s seboj mrzlo večerjo. Za sebe lahko rečem, da sem se kopal samo trikrat. Z maloštevilnim personalom sem bil zadovoljen, med nami ni bilo trenja in preprirov, vsako je imel točno odrejeno delo, ob konicah pa je vsak moral zagrabiti povsod, kjer je škripalo.

V Počitniškem domu je še polno pomanjkljivosti katere je treba najprej odstraniti?

Problem številka 1 — je cestal Brez te ne bomo mogli izhajati. S

cesto je povezano vprašanje parkirnega prostora. Tudi za goste ni prijetno, če morajo svoje vozilo puščati pri sosedu in vlačiti prtljago, do doma.

Naslednje, kar je zelo nujno je kanalizacija. Greznica sama je majhna, odtok pa je speljan v sosedov kanal in tako je nastalo onesnaženje obale. Tega pa komunalne oblasti ne bodo dopustile.

Tudi vprašanje pomola bo treba urediti. Na obstoječem pomolu se nikakor ne more zdrenjati toliko ljudi. Sosedje pa tudi ne vidijo radi, da zasedamo pomole.

Brez dvoma pa je velik problem zaprta jedilnica, ki naj bi služila tudi kot družabni prostor. Obstoječa veranda je le zasilna rešitev, ki vsekakor ne služi namenu ob slabem vremenu.

Seveda je še kup manjših problemov kot n. pr. s toplo in mrzlo vodo, kapaciteta kuhinje, rekreacijski prostori itd.

V okviru finančnih možnosti podjetja, bo pač treba še vlagati vrsto let, da bo ta Počitniški dom imel vse, kar je potrebno za dobro počutje tistih, ki bodo hodili sem na oddih.

Vsakemu gostu je težko ustreči — kako si bil ti z gosti zadovoljen?

S tistimi, ki so prišli sem samo na oddih, je bilo lahko. Če pa je kdo mislil, da je z njimi ves svet na dopustu, je bilo seveda malo težje. V glavnem pa ni bilo težav in tudi posebnih pritožb ni bilo. Vsakomur smo skušali pomagati, kolikor je bilo mogoče in kolikor smo imeli časa zato.

In Tvoje osebno počutje?

Ob obilici dela na moje počutje ni bilo časa misliti, posebno ne v začetku, ko sem imel polno glavo skrbi. Pozneje, ko so se stvari utekle, je bilo že bolje. Še bolje pa je sedaj, ko gre sezona h kraju.

Nazadnje pa še eno vprašanje kaj pa podmornica?

Takoj, ko sem prebral članek v tovarniškem časopisu, sem priskrbel kapitana zanjo. Vedel pa sem, da iz vsega ne bo nič, ker sem dvomil, da bo samo z udarniškim delom spraviti kaj takega skupaj. In moje slutnje so se uresničile otok Rab je ostal brez te atrakcije.

Tovariš Kramar — hvala lepa za odgovor!

Vinko Bernot

ZAHVALA

Ob smrti moje mame se lepo zahvaljujem vsem gasilkam in gasilcem ter sodelavkam in sodelavcem za izraženo sožalje in podarjena venca.

Balantič Vida

Zanimalo vas bo

Ali sta uživanje kave in vina škodljiva?

Izbiral sem knjige iz katerih bi povzel nekaj zanimivosti in v roke mi je prišla knjiga Valvasorjevo berilo. V poglavju »Vreme in podnebje dežele kranjske« med drugim opisuje tudi razgovor z nekim zdravnikom Coppinisom, ki že tedaj ugotavlja škodljivost prekomernega uživanja alkohola in kave za človeški organizem. »Omenjeni avtor obravnava vrline vina, ki jih vsemu svetu pojasnjuje kot krepčilo srca, okrepitev življenskih sil in utrditev udov. Na dan pa spravi tudi nepovratno škodo, ki jo rodi vina nezmerno uživanje.... Prvo poglavje zaključuje znana pregreha — pijanstvo; kot učen umetnik nam jo riše z živimi barvami, zatrjujoč, da pokonča ogrevajoče vino več ljudi kakor mrzlo železo in da pobere našemu življenju največ in najbolj zdravih let.

Neznani napoji so našo novotarij željno Evrope drugi del sveta sicer obdarili, ne pa obogatili. Ti neznani napoji so kava, čaj in kitajska lubja China, ki so jih nam poslali tujci bolj v našo pogubo kakor korist. Njegove lastnosti in moči zajema iz slavnega in učnega nemškega Dancadrja, ki pravi: omenjena pijača da namreč dela v naših deželah iz možitih ljudi babe in vpliva ne le na telo, temveč tudi na dušo. Navaja tudi izkušnjo kot zanesljivo učiteljico: Perzijci, da so z rabo te pijače ob moštvo, Kitajci pa od čaja tako izsušeni, da še slina iz ust zagnati ne morejo.

V teh besedah je vsekakor nekaj resnice. Torej že pred 350 leti so učeni možje resno razpravljali kako strašne posledice zapušča na človeku prekomerno uživanje alkohola in drugih opojnih pijač.

Kako so se nekoč hranili ljudje. Valvasor opisuje šege, navade in življenje v pokrajinah kranjske. »Kraševci, druga vrsta notranjskih prebivalcev, stanuje na krasu. Njih tla so sicer povsod kamnita in skoraj ni videti zemlje, pa le rodi najboljše vino. Nimajo žita in jedo iz na pol zmlatega žita pust, hollandskemu podoben kruh. Ti dobri ljudje si pomagajo, kakor vedo in žive prav siromašno; zelo so zadovoljni, če imajo kos surove slanice, čebule in pustega ali grobega, črnega svaljkastega, otrobnega kruha. Tako pomanjkanje pa jim ne jemlje telesnih moči, saj so kljub temu vendarle močni, čili in zdravi, zakaj po navadi je človeško zdravje ob zmernem in pravem varčevanju ali pri skromnih nalogah in življenskih potrebščinah mnogo boljše kakor ob potratnem obilju in prebitku.

Sirk se na Gorenjskem, Dolenjskem in Srednjem Kranjskem, če prav poplača vsajeno zrno z desetimi, malo seje in daje večinoma prašičem, često pa peko iz njega tudi kruh. Toda na Notranjskem in Pivki ga pogosto sejejo in peko tudi kruh. Čeprav je pust, in mora suh iti skozi žrelo, pa bi bil kmet še srečen, ko bi ga le vedno dovolj imel. Kaj bi danes rekli na to? Kruh je bil, od kar ga je pričel človek peči, v kakršnikoli obliki ali iz kakršnegakoli zrnja neizmerno spoštovan in beseda kruh se je izgovarjala vedno s spoštovanjem. Količina je tudi pregovorov in zgodb o kruhu. Danes ta kruh, ki ga strada polovica ljudi na svetu, nima spoštovanja, ker vsaj pri nas leži po vseh kotih in baje ga v Ljubljani naberejo v posodah za odpadke tri tone na dan. Žalostno in vendar resnično!

Državno prvenstvo tekstilcev Jugoslavije (TEKSTILIADA)

Za nami je 10. jubilarna tekstiljada Jugoslavije, katera se je vršila 2, 3, in 4 VII. v Travniku. Organizator je bil tekstilni kombinat »BORAC« Travnik.

Pred dvema mesecema smo prejeli razpis za 10. tekstiljado, ki je obsegal 8 športnih panog in sicer mali nogomet, odbojka, namizni tenis, rokomet, šah, streljanje, atletika in košarka na zaključnem večeru je bilo na sporedu še tekmovalje za najlepši glas sodolajočih. Zaradi tako obsežnega programa smo imeli v podjetju z nekaterimi športniki krajši posvet, na katerem smo se menili v katerih športnih panogah bi se lahko udeležili 10. tekstiljade. Ker je to precej daleč, in vezano z velikimi materialnimi stroški ter smo bili mnenja da bi se tekstiljade udeležili samo v panogi streljanje moški in ženske, za katere smo bili sigurni da bi lahko dosegli visoko uvrstitev. Prejel sem zadolžitev, da takoj organiziram redne treninge in da intenzivno pripravljam tekmovalce za to tekmovalje. Streljanje je šport, ki zahteva veliko koncentracijo, zbranost in voljo. No tekmovalci so z rednimi treningi vidno pridobivali vse te vrline in tudi izboljšali svoje rezul-

tate. Pri izbiri tekmovalcev sem bil prisiljen, da sem dopolnil moško ekipo z strelcem Podgornik Ivanom, ker je bil Benko Bogo zaradi ispitov zadržan. Ravno tako smo morali za žensko ekipo poskrbeti za primerno kvaliteto. Končni sestav moške ekipe je bil: Šuštar Slavko, Čož Ciril, Rifel, Ivan in Podgornik Ivan. V ženski ekipi pa so tekmovalce Breznik Olga, Flerin Mija, Kozjak Urška in Podgornik Mari. V tem sestavu smo krenili 1. VII. v Travnik v upanju, da se bomo z malo sreče uvrstili čim bližje vrhu. Mesto Travnik, nekdanja prestolnica Bosne, je tekmovalce sprejel v športnem razpoloženju, okrašen z zastavami in vsemi mogočnimi transparenti, ki so poudarjali sodelovanje športnikov tekstilcev in s tem dajala poudarka 10. jubilarni tekstiljadi. 2. VII. ob 8. uri je bil zbor vseh udeležencev katerih je bilo preko 1300. Sodelovalo je 29 tekstilnih podjetij iz vse Jugoslavije. Vsi tekmovalci so bili oblečeni v drese tako, da je bil zelo pester pogled na tako množico tekmovalcev. Odrejena so bila dekleta, katera so nosila pred zastopniki vsakega podjetja napis z imenom in mesto sodolajočih. Tako razvrščeni smo z god-

bo na čelu odšli skozi mesto na štadion garnizona, kjer so se ekipe uvrstile pred slavnostno tribuno. Tekmovalce je pozdravil v imenu prireditelje generalni direktor »Borca«. Na kratko je orisal pomen takih športnih srečanj, pozval športnike naj se pokorijo športni disciplini in nazadnje zazelel vsem športnikom čim boljše uspehe. Nato so se začela tekmovalja po začrtanem programu v vseh športnih panogah.

Naše ekipe bi morale po sporedu tekmovali. Moška ekipa 2. VII. popoldne ženske pa 3. VII. popoldne. Ker pa smo morali že 2. VII. odpotovati domov, sem moral posredovati pri komisiji za streljanje, da so nas uvrstili v tekmovalje dopoldne 2. VII. to se pravi takoj po otvoritvi. Po končanem tekmovalju smo se takoj odpravili domov, čeravno je imel organizator pripombe češ, da bi morali pristostvovati zaključni prireditvi in razglasitvi rezultatov. No mnenja sem, da smo se tega tekmovalja udeležili res v maratonskem stilu. Tudi tekmovalci niso bili dovolj spočiti in pripravljeni za tekmovalje. Resno sem se bal kakšni bodo rezultati in kako se bomo uvrstili, saj je za nami še tekmovalo polovico moških ekip in vse ženske ekipe.

Zelo me je zanimalo kakšna je bila uvrstitev naših ekip. Zato sem takoj drugi dan telefonično klical Travnik. Presenečen in vesel ob enem sem bil, ko mi je pristojni povedal, da smo se uvrstili na prvo mesto moška in ženska ekipa in da je naša strelka Kozjak Urška prvakinja med strelkami. Mnenja sem, bil da bi bilo fer ko bi nekdo od naših sodeloval na zaključni prireditvi. Z dovoljenjem sem odpotoval v Travnik, kjer sem bil prisoten pri nekaterih finalnih tekmah v gotovih disciplinah. Zvečer 4. VII. ob 7. uri zvečer pa je bila razglasitev zmagovalcev in podelitev pokalov. V imenu naših ekip sem prejel dva pokala v trajno last in plaketo starega gradu iz Travnika. Pred razglasitvijo rezultatov smo imeli posvet vsi predstavniki na katerem smo podrobno analizirali celoten potek tekmovalja in se dogovorili naj bi se 11. tekstiljada 1973 leta vršila v Tetevu.

Na koncu bi poudaril, da priprave in napori za to tekmovalje niso bili zaman, saj predstavlja takšna uvrstitev in priznanje za našo srelsko družino do sedaj najvišji rezultat.

Še enkrat v svojem imenu čestitam vsem strelkam in strelcem za požrtvovalnost in uspeh, ter Vam kličem z strelskim pozdravom »MUŠ!!!!«

KADROVSKE VESTI

Sprejeti na delo:

Špeh Tonika	DE 10
Urancar Mihela	DE 10
Hribar Majda	DE 10
Erzar Jurček	DE 10
Močnik Alojz	DE 13
Hribar Ivanka	DE 13
Zelenik Katarina	DE 13
Koderman Avguštin	DE 13
Grošelj Antonija	DE 13
Flerin Drago	DE 13
Pavlič Edvard	DE 13
Kemperl Ciril	DE 13
Hribar Ivana II.	DE 13
Urbanc Janez	DE 13
Šest Vera	DE 14
Radman Zlata	DE 14
Zajc Olga	DE 14
Glavač Alojz	DE 15
Aleš Franc	DE 20
Nograšek Jože	DE 20

Pirš Ivana por. ULČAR, Svetec Jože, Završnik Sonja por. SVETEC, Kepec Helena por. HACE, Burkeljca Stane, Repanšek Marija por. BURKELJCA, Uljarič Olga por. BERGANT.

Mihorič Zdenko iz DE 20 — odhod v JLA,
Maček Andreji iz DE 20 — samovoljno,
Kramar Stanko iz proizvodno tehnične DE — upokojitev,
Pirš Stanislav, iz proizvodno tehnične DE — upokojitev,
Vovk Ljudmila, iz proizvodno tehnične DE — sporazumno
Potočnik Rozalija, iz proizvodno tehnične DE — lastna odpoved,
Lesjak Marija iz splošno org. kadrovske DE — samovoljno,
Kališnik Franc, iz komerciale med poizkusno dobo.

POROKE:

Pirš Ivana por. ULČAR, Svetec Jože, Završnik Sonja por. SVETEC, Kepec Helena por. HACE, Burkeljca Stane, Repanšek Marija por. BURKELJCA, Uljarič Olga por. BERGANT.

Na novi življenski poti jim želimo mnogo sreče in zadovoljstva.

ROJSTVA:

Koželj Fanika — hčerko, Jeglič Jožica — sina, Kuhar Breda — hčerko, Lebar Anica — hčerko, Brlec Milena — hčerko, Hubad Anka — sina.

NESREČE:

Sedušak Antonija iz DE 13 — na poti v službo,
Lah Alojz iz DE 15 — obratna nezgoda,
Končnik Ivo iz DE 12 — obratna nezgoda,
Močnik Milan iz DE 13 — obratna nezgoda,
Maleš Ana iz DE 13 — na poti v službo,

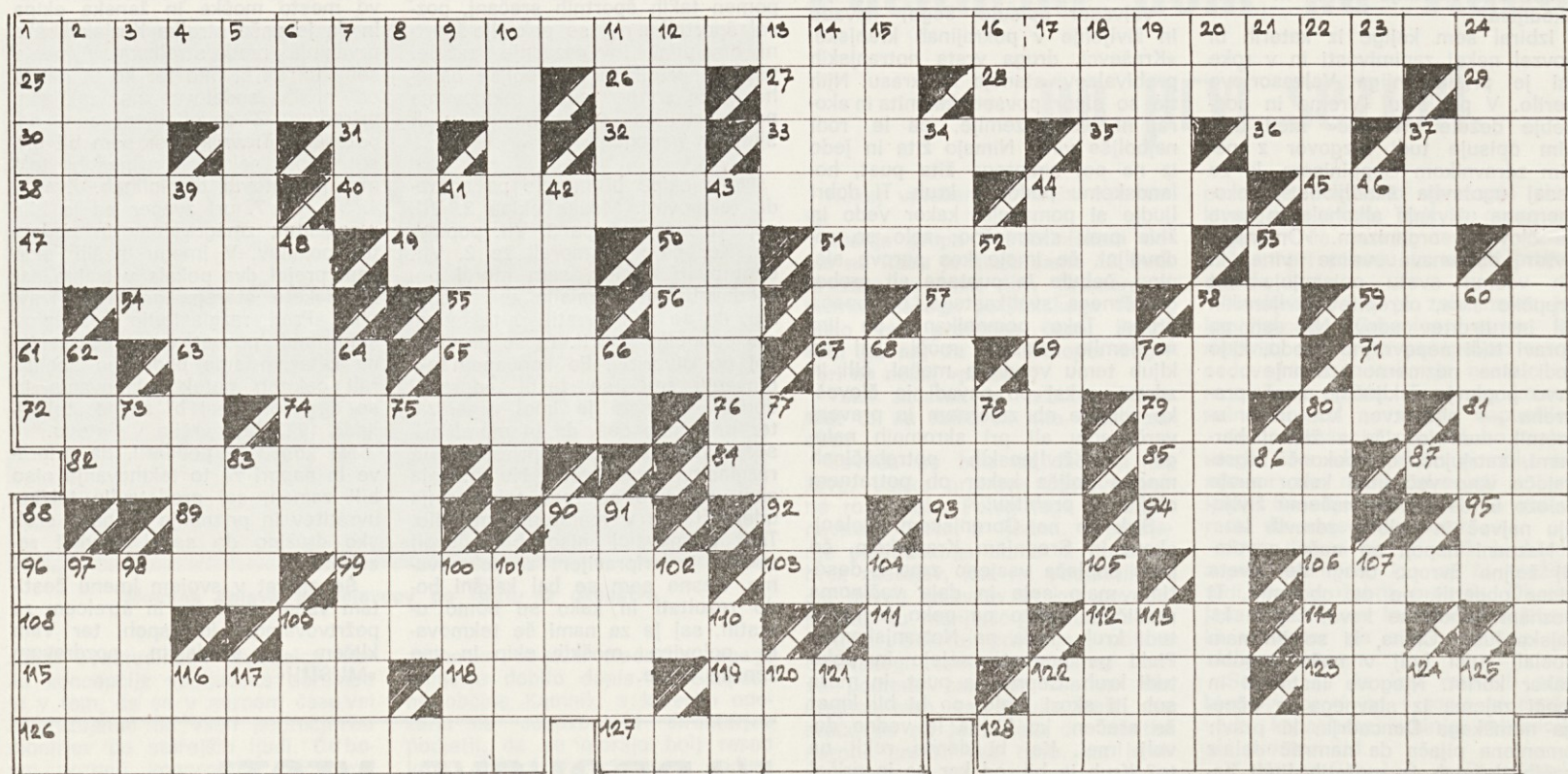
Podgoršek Frančiška iz DE 11 — obratna nezgoda

Odhod iz podjetja:

Novak Miroslav iz DE 13 — odhod v JLA,
Šorn Drago iz DE 13 — odhod v JLA,
Koderman Avguštin iz DE 13 — med poizkusno dobo
Jeretina Marija iz DE 13 — sporazumno,
Prezelj Vanda iz DE 13 — lastna odpoved,
Smolnikar Mihaela iz DE 14 — sporazumno,
Lenarčič Franc iz DE 15 — samovoljno,

Nagrada križanka

Rešitve križanke pošljite uredniškemu odboru v 10 dneh po izidu Kamniškega tekstilca.

VODORAVNO: 25. seja, sestanek, 26. salmizacijski zlog, 27. prevalec starogrške pokrajine; 28. bikoborec; 29. oziralni zaimek; 30. avto moto društvo; 31. nobelija; 32. samoglasnik in soglasnik; 33. ime protestnega pevcu Perclja; 35. avt. oz. Gospiča; 36. pijača starih Slovanov; 37. debela palica; 38. oznaka fotogr. aparatov; 44. »zlat« jabolko; 45. po Homerju otok, na katerem je živela čarovnica Kirka; 47. glavna ženska oseba iz opere »Don Pasquale«; 49. znamka avtomobila; 51. nikalnica; 52. omamljajoče sredstvo pri operacijah; 53. ob pustu nepogrešljiv; 54. ime TV napovedovalke Levstikove; 55. rastlinska bodica; 56. incijalki našega »šlosarja«; 57. ribja jajčeca; 58. soglasnik in samoglasnik; 59. ljubkavalno žensko ime; 61. kalcij; 63. oklopno vozilo; 65. Češki politik, ki je zastopal stališče, da izhaja vsa oblast iz ljudstva (František Ladislav 1818 — 1903); 67. zgoden duh; 70. del stavbe; 72. izpuščaji; 74. ime pevke Šverko; 76. zanesenost; 79. kratica za antifašista; 80. avtomobilska oznaka za Sombor; 81. košarkaški klub; 82. nasilje; pritisk; 84. pisec satir; 85. del stopala; 87. staroegipčanski bog; 89. ara; 90. samarij; 92. incijali vratarja; 93. NBO; 94. pred leti umrli francoski pisatelj in satirik (Marcelj »Zelena kobilica«); 95. nemška denarna enota; 96. nasičen asfatični ogljikovodik; 99. pripomoček za bljuvanje; 103. kraški pojav; 106. vrsta insketicida; 108. BOU; 109. znan italijanski likovni umetnik; 111. Srbsko moško ime; 112. efekten zaključek v šahu; 114. začetnici slovenskega pisatelja (Visoška kronika); 115. alkaloid v volčji češnji; 118. ameriška vesoljska družba; 119. ime italijanske pevke Goich; 122. vrsta pištole; 123. seznam cen; 126. znamka odličnih vodnih črpalk; 127. neonska svetilka; 128. tuje ime za Črno goro;

NAVPIČNO: 1. eden od obratov 2. ime kravate (komplet); 3. ime indijske predsednice Gandhi; 4. angleško če; 5. zelo upliven škof v nekdanji Srbiji (Stefan); 7. žila dovodnica; 8. pozitivna naelektrona elektroda; 9. avtomobilska oznaka Jajca; 10. letovišče na Jadranu; 11. čebelji samec; 12. samice »kralja« živali; 13. alkaloid v čaju; 14. časnikarstvo; 15. najdaljše ulice v Zagrebu; 16. oče; 17. italijanska reka; 18. višek spolnega zadovolstva; 19. »dila«; 20. pritrilnica; 21. ime napovedovalca Mohorko; 22. star zlatnik; začetnici odločnega češkega skalalca na smučih; 24. medvojna mladinska organizacija; 34. poslopje na mejnem prehodu; 37. občestni jarek; 39. avto za prevoz tekočin; 41. slovenski pop ansambel; 42. sinko; 43. vedno se nam zdi premajhen; 44. Ruski skladatelj (Rimski); 46. tehnični vodja podjetja; 48. norveški pisatelj znan po zgodbi iz kmečkega in živalskega sveta (Hans) 1965 — 1953; 52. enaki črki; 58. največja pariška veleblagovnica; 60. del, desetina; 62. uradni spis; 64. naslov revije, tudi puščavska odprava; 73. naša obramba; 75. moško ime; 77. prostor za kampiranje; 78. otroška posteljica (po domače); 80. vrsta zajedalcev; 83. Japonska ploskovna mera; 86. začetnice delavke v svili; 88. lovec na žabe; 90. postava 91. moško ime; 97. igra na srečo; 98. tečaj; 100. vrsta orožja (množ.) 101. vrsta cigaret; 102. začetnici avtorja križanke; 104. trgovska hiša v Ljubljani; 105. staroegipčanski sončni bog; 107. utež (srb.), 110. hrvatski pisatelj Andrič; 133. ženski pevski glas; 116. različna soglasnika; 117. prejme naj; 121. ljudska knjižnica; 122. začetnice naše tovarne; 124. začetnice ene od risank; 125 izvršni odbor.

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Uredniški odbor je prejel 24 rešitev. Izžrebani so bili naslednji: 1. nagrado prejme Đurašević Jelka, 2. nagrado prejme Cof Marija, 3. nagrado prejme Jenko Ivanika.

Pravilna rešitev križanke se glasi: **Vodoravno:** 1. Svilanit, 8. a, 9. Irka, 10. imun, 12. Laos, 13. Čiro, 14. Agnes, 16. na, 17. artista, 21. pv, 23. ovoj, 25. LR, 26. Lola, 27. atek, 30. A. Š. 31. gol, 33. ta, 34. č. p. 35. Lila, 36. ne. **Navpično:** 21. plašč, 24. Stane.

PREGOVORI:

V vodi je lahko utoniti, še lažje pa je v vinu.

Četudi boš pil v vinotoču vodo, bodo ljudje prepričani, da si pil vino.

Človek je nesrečen, če se ukvarja s svojo nesrečo.

po-mms

Cankar

Domišljavost

Kmet žene vola na sejem in drži glavo prav pokonci. Sinko vpraša očeta zakaj vol tako pokonci drži glavo, saj ga bomo vendar prodali. Oče: »Kaj nebi nosil pokonci glave — pri tej draginji mesu!«

Presenečenje

Ko se mož po nekaj tednih vrne domov iz potovanja, ga žena veselo objame in poljubi. Nato mu reče: »Ljubi možek kmalu bomo trije.« »Res ženka?« se razveseli mož in ves srečen objame ženo. »Kdaj pa bo ta srečni trenutek?« Jutri, ko bo prispela s prvim avtobusom moja mati!«

Rešitve križanke pošljite uredniškemu odboru v 10 dneh po izidu Kamniškega tekstilca.

Kdaj se obira sadje

Učitelj: »Francelj povej mi, kdaj je najbolje obirati sadje?«
Francelj: »Kadar je sosedov pes privezan...!«

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI TOVARNE »SVILANIT«

KAMNIK

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR

ODGOVORNI UREDNIK

KONDA ALOJZ

NAKLADA 700 IZVODOV

TISKA: »PAPIRKONFEKCIJA«